

Separering av ledningar

Kommunens avloppssystem ska hantera både dagvatten och spillvatten.

Vad är dagvatten?

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion, t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten. I områden med ett utbyggt dagvattensystem avleds dagvatten i särskild dagvattenledning. I övriga områden tas vattnet om hand på den egna tomten. Dagvatten skall inte avledas till ledning avsedd för spillvatten eftersom detta onödigt belastar pumpstationer och reningsverk samt ökar risken för att du eller dina grannar drabbas av en källaröversvämning.

Varför kan dagvatten vara ett problem?

I städer och samhällen är ofta en stor del av marken hårdgjord, exempelvis asfalterad, vilket gör att vattnet har svårt att tränga ner i marken. Det gör att avrinningen blir snabbare och större samt att risken för översvämning ökar. Om dagvattnet istället fördröjs, t.ex. genom att det får tränga ner i marken, minskar risken för översvämning.

I Örkelljunga tar vi hand om dagvattnet lokalt

Det är du som fastighetsägare, som själv ansvarar för att din dagvattenhantering sker på ett godkänt sätt. Det är alltid viktigt att dagvattnet omhändertas på ett sådant sätt att den egna fastigheten eller andras fastigheter inte påverkas. Avledningen får heller inte ske till gata.

LOD står för ”Lokalt omhändertagande av dagvatten” och innebär att man tar hand om vattnet på plats. Den enklaste formen av LOD är att leda ut vattnet på tomten för infiltration i marken eller att samla upp det i en tunna för bevattning. För att undvika att vatten ansamlas vid husgrunden kan det ledas en bit ut på tomten.

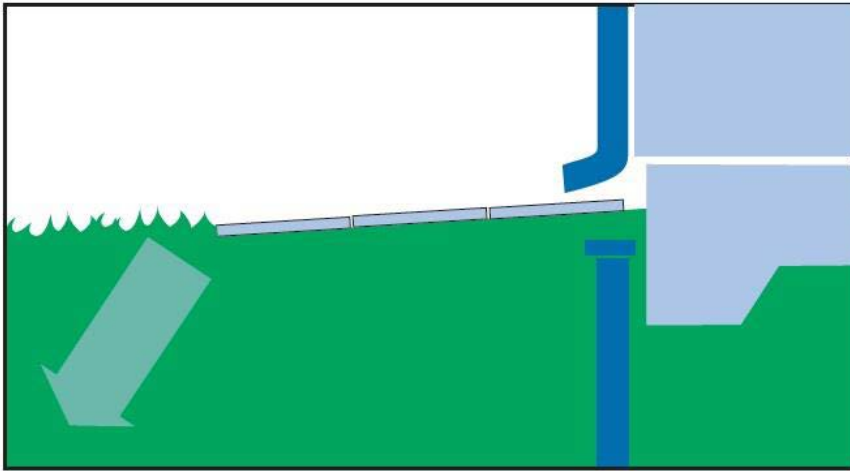
Markförhållandenas betydelse

Dagvatten från tak är vanligtvis inte så förorenat att det behöver renas, utan det viktigaste är att du fördröjer vattenflödet på din tomt. Innan du bestämmer dig för hur du ska ta hand om dagvattnet är det viktigt att göra en undersökning av markförhållandena på tomten. Markens genomsläpplighet och grundvattennivån är viktiga faktorer att ta hänsyn till.

Utkastare och rännalsplattor

Dagvatten från tak kan avledas genom att använda stuprör med utkastare (en utkastare är böjen i slutet på stupröret som leder ut vattnet på tomten) och rännalsplattor av betong. Tänk på att du bör leda ut vattnet minst 2 meter från husgrunden. Lutningen bör vara minst 5 cm per meter för att det ska bli tillräckligt fall. Placera den första plattan så nära utkastaren som möjligt så att inget vatten rinner bakvägen in mot husgrunden. För att utkastaren ska vara godkänd av VA-enheten ska stupröret kapas vid marknivå, pluggas och fyllas över.

Kom ihåg att det inte är tillåtet att leda vatten till grannens tomt eller ut på gatan!

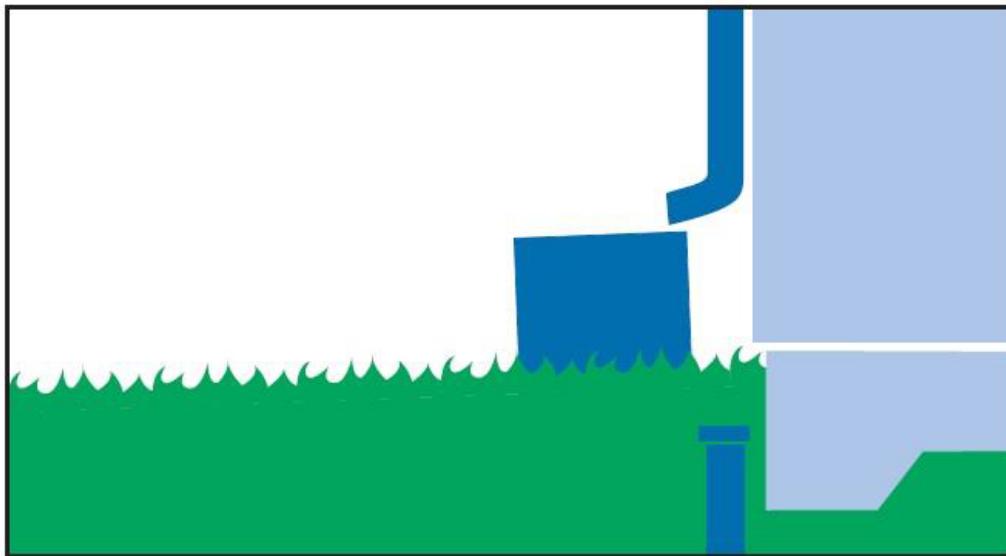

Dräneringsrör

Ett annat sätt att fördröja överskottsvatten är att gräva ner dräneringsrör, 30-50 cm under markytan, som man sedan kopplar på kommunens dagvattennät. Kontakta VA-enheten innan inkoppling.

Vattentunna

Ett annat alternativ, för att ta hand om sitt dagvatten, är att placera en tunna eller annan behållare under utkastarna. Vattnet kan du sedan exempelvis använda till bevattning i din trädgård. Glöm inte att då behållaren blir helt fylld måste vattnet kunna rinna bort från hus-grunden och vidare ut till en lämplig yta, som t.ex. en rabatt eller gräsmatta. Stuprör som går ner i mark kapas vid marknivå, pluggas och fylls över.

Infiltration

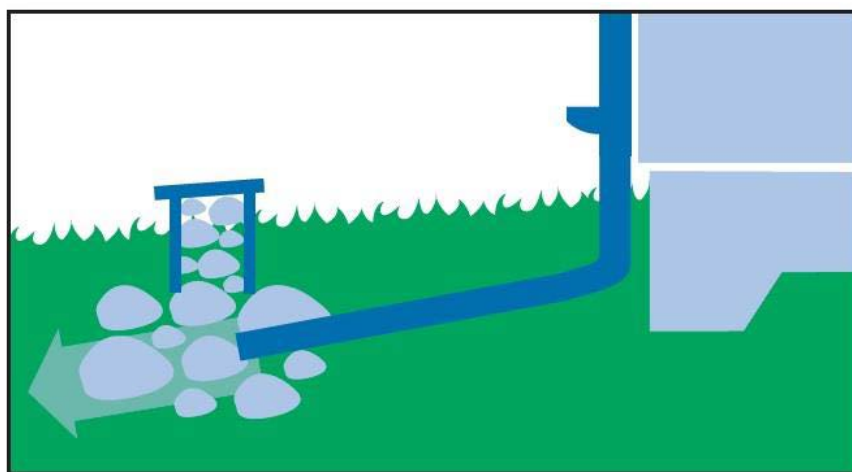
Det bästa och enklaste sättet att fördröja dagvattnet inom tomten är att låta vattnet tränga ner i marken (infiltreras) på tomtens grönytor eller andra genomsläppliga ytor som exempelvis grus. En tumregel för hur stor yta som behövs för att vattnet ska kunna tas upp av marken är mellan 1-2 gånger den hårdgjorda ytan, till exempel takets yta. Infiltrationen genom en gräsmatta fungerar även som ett filter och kan avskilja en del av de partiklar som dagvattnet för med sig. På så sätt minskar risken att partiklar följer med och förorenar grundvattnet.

Fördröjningsmagasin (stenkista)

Vid häftigt regn eller snösmältning kan det hända att tomtytan inte räcker till för infiltration. Då kan du öka markens kapacitet att ta hand om vattnet genom att gräva ner ett fördröjningsmagasin.

En stenkista är ett fördröjningsmagasin, som består av en grop som fylls med singel, makadam, regnvattencassetter eller annat material som ger en stor porvolym. Det är viktigt att stenkistan dimensioneras rätt från början. För att underlätta underhållet behövs en tillsyns-brunn samt lövrens på stuprören. Detta minskar risken för att stenkistan täpps igen och förlänger på så sätt livslängden. Om du inte vill utföra arbetet själv anlitar du en entreprenör.

Är stuprören direktkopplade till dräneringsledningarna ska du beräkna att allt vatten som hamnar på ditt tak vid ett kraftigt regn ska kunna omhändertas i stenkistan.

Om regnvattnet från taket leds direkt in i stenkistan måste du se till att den ska kunna ta hand om allt dagvatten

Nackdelen med ett fördröjningsmagasin är att det förr eller senare blir igentäppt på grund av att små partiklar från dagvattnet sätter igen porerna i magasinet. Detta sker även om man har ett sandfång (en slags behållare där sand kan sjunka till botten och på så sätt skiljas från vattnet) innan magasinet. Hur lång tid detta tar varierar, men kan uppskattas till ungefär tio år.

Magasinet måste då grävas upp och bytas ut. En bra ide är därför att använda regnvattencassetter istället för sten i stenkistan. Regnvattencassetter kan hantera mer vatten och efter ett par år då stenkistan satts igen av slam och partiklar, kan du spola rent den. Du bör därför ha en liten spolbrunn där du kan kontrollera att stenkistan fungerar. Spolbrunnen kan även användas för att spola eller suga bort slammet.

Spygatter

Spygatter (golvbrunnar utan vattenlås) i källartrappor/nedfarter ska vara anslutna till dagvattennätet. Spygatter måste anslutas så att vatten inte kan stiga upp ur dem. Det kan bli aktuellt att pumpa vattnet från källartrappan/spygatten för att problem inte ska uppstå. Om vatten inte kan rinna in från omgivande mark och om det finns tak över trappan/nedfarten kan den vara ansluten till spillvatten efter samråd med VA-enheten 0435-55 151.